

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Красимир Владимиров Александров –
АУ - Пловдив, Ръководител на катедра „Туризм“,
професионално направление 3.9 „Туризм“ (Икономика и управление)

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ към
Университет “Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас, по област на висше
образование: 3. „Социални, стопански и правни науки“,
професионално направление 3.9. „Туризм“

1. Обща информация за конкурса.

Конкурсът за „доцент“ по област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.9 „Туризм“ е обявен в ДВ, бр. № 64/08.08.2017 година. Със заповед № РД-272/ 09.10.2017 година на Ректора на Университет “Проф. д-р Асен Златаров” - Бургас, съм определен за член на научното жури. С решение на Научното жури (Протокол №1) от 18.10.2017 година, ми е възложено изготвяне на Рецензия на материалите, представени от кандидатите по конкурса.

Постъпили са заявления за участие в конкурса от следните кандидати:

1. Гл. ас. д.н.инж. **Антонина Стоянова Недкова** - Рег. № 3328/19.09.2017
2. Гл. ас. д-р **Минчо Николов Полименов** - Рег. № 3465/02.10.2017

2. Общи данни за професионалното и кариерното развитие на кандидатите.

2.1 За кандидата гл. ас. д.н. инж. Антонина Стоянова Недкова

Представените документи от гл. ас. д.н.инж. Антонина Стоянова Недкова отговарят на нормативните изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас.

2.1.1 Биографични данни на кандидатката

Гл. ас. д.н.инж. Антонина Стоянова Недкова е родена на 30.10.1962 година. През 1992 г. завършва Висшия институт по хранителна и вкусова промишленост“ - гр. Пловдив с придобита ОКС „магистър“ и квалификация „инженер-технолог“ по специалност “Технология на животинските хранителни продукти, на консервирането и на общественото хранене”. През 1999 година завършва Института за следдипломна квалификация към УНСС и получава свидетелство за професионална квалификация „правоспособен учител“ с дипломна работа на тема: „Организация и ефективност на самостоятелната работа на учениците в часовете по практика“. От 2004 г. до 2009 г. е докторант в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - гр. Бургас. Разработва и защитава успешно дисертация на тема: *„Методически аспекти за формиране на професионалната компетентност на студентите чрез работа в екип“* и получава от ВАК диплом № 33763 от 13.01.2010 година за образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност 05.07.03 "Методика на обучението (по технология на кулинарната продукция)". През 2016 г. придобива научна степен „Доктор на науките“ по научна специалност *„Организация и управление извън сферата на материалното производство“* с дисертационен труд на тема: *„Виртуално общуване чрез електронно-дистанционно обучение в университетска среда“* в „Университет по библиотекознание и информационни технологии“ - София.

Кандидатката е представила редица документи (свидетелства и сертификати) удостоверяващи допълнителна квалификация за: владене на

английски език, компютърна грамотност, Hospitality Organisation Management, Hygiene and Kitchen Planning и др.

Академичната и научна кариера на Антонина Недкова започва през 1996 г. в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас, където продължава и в момента. Заема последователно академичните длъжности „асистент“ (1996-2002 г.), „ст. асистент“, (2002-2006 г.) и „главен асистент“ (от 2006 г. до момента). Гл. ас. д.н.инж. Антонина Стоянова Недкова извежда занятия в Колеж по туризъм към Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - гр. Бургас по следните дисциплини: „Технологично обзавеждане на хотела и ресторанта“; „Технология на кулинарната продукция“; „Грижа за клиента“ и др., разработила е учебни програми по същите дисциплини.

2.1.2 Оценка на научната и научно-приложната дейност на кандидатката.

Гл. ас. д.н. инж. Антонина Стоянова Недкова представя за настоящия конкурс общо 64 публикации, от които един автореферат, общо пет броя монографии (две в съавторство), една студия, един учебник, едно учебно помагало (в съавторство), тридесет статии и двадесет и пет доклада. От представените научни трудове, осем статии и пет доклада са публикувани в чужбина на руски език. Представените публикации за рецензиране, са с общ обем 1070 страници, систематизирани в *Таблица 1*.

Гл. ас. д. н. инж. Антонина Стоянова Недкова е представила справка за цитиранията на научната си продукция, общо 29. След обстоен преглед на предоставените материали отчитаме, че седем от тях са с позоваване единствено в използваната литература, а шест от посочените цитирания са посочени в справка от elibrary.ru, от която не става ясно къде са цитирани посочените статии.

Таблица 1. Представени публикации за рецензиране

№	Вид на публикацииите	Брой	В. т.ч. в чужбина		Общ брой страници
			Брой	Стр.	
1	Монографии	5			535
2	Студии	1			79
3	Статии	30	8	33	161
4	Доклади	25	3	33	103
5	Учебници и учебни помагала	2			192
	Общо	63		66	1070

Съдържанието на публикациите на гл. ас. д.н.инж. Антонина Стоянова Недкова показва, че авторката работи предимно в областта на педагогиката и конкретно в тематичното направление „методика на професионалното обучение на бакалаври по туризъм“. Особено внимание заслужават трите авторски монографии и студията. Теоретико-практическата проблематика на дидактиката на професионалното обучение на студентите по дисциплините „Технология на кулинарната продукция“ и „Технологично обзавеждане на хотела и ресторанта“ се разглежда в двете монографии, студията и в 38 от останалите представени публикации.

Първата монографията е на тема: „Екипна форма на обучение в Колежа по туризъм“, изд. „Екс-Прес“ - Габрово, 2011 г., представя в методико-дидактически план някои въпроси свързани с обучението, професионалната компетентност, компетенциите в туризма и др., както и анализ на обучението по „Технология на кулинарната продукция“.

Втората монография е на тема: „Образователен дизайн по технологично обзавеждане на хотела и ресторанта“, изд. „Екс-Прес“- Габрово, 2012 г., тук също са изследвани педагогически проблеми свързани с обучението, методико-дидактически основи на обучението по „Технологично обзавеждане на хотела и ресторанта (ТОХР) и дизайн на образователни технологии по ТОХР“.

Третата монография е посветена отново на педагогически и образователни проблеми, темата е „Методико-дидактическо основи на обучението в колеж по туризъм“, 2017 г., разработена е практико-приложна методика на обучение по дисциплината „Технология на кулинарната продукция“.

Студията е на тема: „Дидактически модел за формиране на професионална компетентност“, изследваната проблематика потвърждава научноизследователските интереси на кандидатката в областта на педагогиката, методи на преподаване и технология на обучение на студентите, конкретно в една или две дисциплини. Разработен е дидактически модел, приложим и за други педагогически специалности.

В рецензираните трудове е налице лично участие на гл. ас. д.н.инж Антонина Стоянова Недкова. Голямата част от тях са самостоятелни разработки. Съдържанието и структурата на научната продукция на гл. ас. д.н.инж Антонина Стоянова Недкова, показва еднозначно тясно профилирана изследователска работа, в която предмет на внимание са актуални проблеми на теорията и практиката на дидактиката на професионалното обучение на студентите.

2.1.3 Приноси с научен, научно-приложен и приложен характер.

Основен научен принос в трудовете на гл. ас. д.н.инж Антонина Стоянова Недкова е транспонирането на дидактически модели при професионалното обучение по туризъм във ВУ..

Като научно-приложни приноси се открояват:

- Разработването на дидактически модел с екипна форма на обучение по дисциплината „Технология на кулинарната продукция“;
- Разработване на дидактически материали с практически задачи за нуждите на преподаването по дисциплината „Технологично обзавеждане на хотела и ресторанта“;

- Разработването и апробирането на дидактически инструментариум за емпирични изследвания на професионалните умения и компетентности на студентите, изучаващи дисциплината „Технология на кулинарната продукция“.

Приносите от експериментално-изследователската дейност на авторката са намерили реализация в професионалното обучение на студентите, основно в рамките на преподаването от кандидатката дисциплини в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - гр. Бургас .

2.1.4 Заключение.

Представените документите и научна продукция на кандидата гл. ас. д.н.инж Антонина Стоянова Недкова, отговарят *количествено* на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас.

По отношение на научната област и професионално направление, публикациите на гл. ас. д.н.инж Антонина Стоянова Недкова са достатъчни и много по-подходящи за доцентура по научна специалност в областта на педагогиката или методика на обучението.

На база направения обстоен анализ на представените материали от кандидата - гл. ас. д.н.инж Антонина Стоянова Недкова, нямам основание да предложа за избиране гл.ас. д-р Антонина Стоянова Недкова на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.9. „Туризм“ в Университет "Проф.д-р Асен Златаров" - Бургас.

2.2 За кандидата гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов.

Представените документи от гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов отговарят на нормативните изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас.

2.2.1 Биографични данни на кандидата

Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов е роден на 19.12.1961 година. Висшето си образование завършва през 1982 г. в „Университет по хранителни технологии“ - гр. Пловдив, квалификация „инженер-технолог“. От 2009 г. до 2013 г, кандидатът е докторант на самостоятелна подготовка към катедра „Икономика и организация на туризма“ към Икономически университет - Варна, в професионално направление 3.9. Туризъм, по научна специалност 05.02.18 „Икономика и управление“ (Туризъм).

Темата на защитения дисертационен труд е: „Повишаване на конкурентоспособността на тематичните заведения за хранене в туризма чрез иновации (на примера на тематичните заведения за хранене с национална кухня в к.к. Слънчев бряг)“.

Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов е представил множество документи, удостоверяващи допълнителна квалификация и компетентности в сферата на туризма и професионално направление 3.9 „Туризъм“. Можем да отбележим експертността на кандидата в областта на специализираните видове туризъм, ресторантьорството и международните отношения в туризма. Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов притежава богат трудов опит в предприятия от туризма и такива свързани с индустрията. Трудовата кариера на кандидата започва през 1977 година в КК „Слънчев бряг“, до 1994 г. проследяваме кариерното развитие на Минчо Полименов в сектора на туристическото обслужване. През 1994 г. е назначен за асистент в Колеж по туризъм към Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ гр. Бургас, където работи и до днес като гл. ас. д-р към катедра „Маркетинг и туризъм“.

Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов извежда лекции и семинарни занятия по следните дисциплини: „Обслужване на Заведения за Хранене и Развлечения“; „Сомелиерство“; „Силвър Сървис“; „Национални особености в храненето“ и др., по които е разработил и учебни програми за ОКС „Бакалавър.

Необходимо е да отбележим участието на кандидата като експерт в областта на туризма (ресторантьорството и свързаните дейности) в редица конкурси, обучения и проекти организирани от Варненска туристическа камара, Община Бургас, Образователни институции, и туристически обекти (хотели и ресторанти).

Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов е активен член на Българска туристическа камара - София, Варненска туристическа камара и Бургаска регионална туристическа камара. В качеството на експерт в туризма кандидата участва в редица проекти с национално финансиране, като: *„Устойчиво управление и устройство на Природен парк „Странджа“*. Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Европейския фонд за регионално развитие на Европейския съюз и от държавния бюджет на Република България чрез оперативна програма “Околна среда 2007 - 2013 г.; Проект BG161PO003-2.4.01-0021-C0001 *“Устойчиво развитие на клъстер „Кулинарни изкуства и гостоприемство”* Асоциация „Кулинарни изкуства и гостоприемство“ (АКИГ) клъстер „Кулинарни изкуства и гостоприемство“, февруари 2014 г. в гр. Добрич.; и др.

В допълнение към представянето на кандидата, считам за основателно да бъдат отразени пет документа „Отзив“ от следните организации: Българска туристическа камара; Асоциация „Кулинарни изкуства и гостоприемство“ (АКИГ); гр. Добрич; Варненска туристическа камара и Бургаска регионална туристическа камара; Национален образователен център ООД - гр. Бургас. От информацията представена в съответните документи, можем да заключим, че гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов активно участва и подпомага дейността на тези организации и спомага със своята компетентност за развитие на туризма, както в регионален, така и в национален мащаб.

2.2.2 Оценка на научната и научно-приложната дейност на кандидата.

Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов представя за настоящия конкурс общо 39 публикации, от които една монография, един учебник, тридесет доклада и седем статии. От представените научни трудове, две от статиите са

публикувани на английски език, едната от които от “Cambridge University Press” 2016 година. Представените публикации са с общ обем 700 страници, систематизирани в *Таблица 2* за рецензиране. Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов е представил справка за цитиранията на научната си продукция, общо 21 в България и чужбина.

Таблица 2. Представени публикации за рецензиране.

№	Вид на публикациите	Брой	В. т.ч. в чужбина		Общ брой страници
			Брой	Стр.	
1	Монографии	1			227
2	Статии	7	1	7	40
3	Доклади	30	3	15	227
4	Учебници и учебни помагала	1			206
	Общо	39		22	700

Съдържанието на публикациите на Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов показва, че авторът работи предимно в областта на туризма (специализираните видове туризъм, ресторантьорство и иновации, международни колаборации за повишаване на качеството на туристическият продукт и др.).

Представената монография е на тема: „Иновации в ресторантьорството“, София, „Авангард Прима“. ISBN-978-619-160-416-6. Монографията е добре структурирана в увод, четири глави и заключение, като след анализа и обобщенията се предлагат начини за внедряване на нови съоръжения и подобряване на енергийната ефективност в ресторантьорството. Изследвани са възможностите за подобряване на качеството на ресторантьорския продукт чрез иновации и повишаване на конкурентоспособността на ресторантьорската дейност. Акцентира се върху гъвкавостта на ресторантьорския продукт и ресторантьорското обслужване, тяхното качество, организация и управление. Според автора, удовлетворяването на съвременния „глобален турист“ изисква

не само знания за структурата на кулинарния продукт и обслужването, но и отговор на въпроса „Как“ те да бъдат създавани и осъществявани.

В своето авторово изследване, гл. ас. Д-р Минчо Полименов стига до извода, че е необходимо да се създадат програми и политики за насърчаване на иновациите в кулинарното производство и обслужването, както и за стимулиране на технологичните производствените процеси, което да води до повишаване на конкурентоспособността. Чрез своите изследвания кандидата дава ценни предложения, както с научен, така и приложен характер за туризма, и по конкретно за комплексния ресторантьорски продукт.

Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов е представил учебник, „Технология и организация на обслужване в ресторантьорството“, София, „Авангард Прима“. 2017г., с който обезпечава обучението на студентите в професионално направление 3.9. „Туризм“ за ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“, изучаващи дисциплината „Обслужване в Заведения за Хранене и Развлечения“ и „Технология и организация на Ресторантьорството“. Учебника има за цел, да запознае студентите с мениджмънта и операциите по обслужване в основната ресторантьорска дейност. Чрез натрупване на необходимите теоретични и практически знания за технологията и организацията на обслужване, и навлизане на съвременните постижения на науката в ресторантьорската индустрия, се създават условия за прилагане на знанията и внедряването им в практиката.

В рецензираните трудове е налице лично участие на Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов. Преобладаващата част са самостоятелни разработки. Съдържанието и структурата на научната продукция на Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов показва еднозначно тясно профилирана изследователска работа, в която предмет на внимание са актуални проблеми на теорията и практиката в туризма.

2.2.3 Приноси с научен, научно-приложен и приложен характер.

В представените научни публикации на Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов, се открояват значителни приноси, систематизирани в три аспекта на ресторантьорската дейност.

Основни приноси с научен и научно-приложен характер в сферата на управлението, обслужването и иновациите в ресторантьорската индустрия:

1. Изведени са дефиниции и са обосновани теоретико-методологичните направления в ресторантьорството.
2. Изведени са компонентите на хетерогенната система на ресторантьорската дейност.
3. Изведени са теоретичните компоненти осигуряващи по-висока конкурентоспособност на ресторантьорския продукт.
4. Дефинирана е зависимостта на функцията на удовлетвореност на креативните очаквания и получените рекреативни възприятия, като е изяснена зависимостта очаквания-възприятия в процеса на търсене-предлагане с количествени показатели.
5. Разработен е иновативен модел за ефективно управление структурата и стандарта на производствените процеси, както и модели за практико-приложните дуални практики/тренинги.
6. Разработен е стандарт на иновативен инструментариум (машини, апарати и оборудване) за подобряване „Култура на качество на менюто в сектор ресторантьорство”.
7. Разработен е стандарт за обслужващите процеси, и са дефинирани параметрите за икономическа ефективност, здравословност и конкурентоспособност на ресторантьорския продукт.
8. Изведени са особеностите на иновациите в ресторантьорството и е направена оценка на иновационните фактори за ресторантьорския продукт.
9. Внедрени са иновативни технологични фактори водещи до по-високо качество на продукта и намаляване на технологичните разходи за производството.

2.2.4 Заключение

Представените документи и научна продукция на кандидата Гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов, отговарят количествено на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас.

Публикациите, научните приноси и преподавателската дейност на гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов са достатъчни и много подходящи за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 3.9 „Туризм“.

На база на обстоен анализ на представените материали от кандидата, имам пълното основание да предложа за избиране на гл. ас. д-р Минчо Николов Полименов на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.9. „Туризм“, в Университет "Проф. д-р Асен Златаров" - Бургас.

06.12.2017 г.
гр. Пловдив

Рецензент:

[Signature]
/доц. д-р Красимир Александров/